

FAR'ONA VILYOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

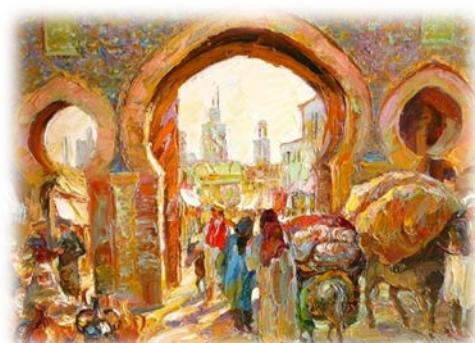

(2021- yil yanvar-iyul oylari
uchun dastlabki
ma'lumot)

Viloyat iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Viloyatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021-yilning yanvar-iyul oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) **1 010,3** mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020-yilga nisbatan **223,3** mln. AQSh dollariga yoki **28,4** %ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (2021- yil yanvar-iyul mln. AQSh dollari)

	2020 -yil	2021- yil	O'sish sur'ati, %da	Jamiga nisbatan, %da
Tashqi savdo aylanmasi	787,0	1 010,3	128,4 %	x
Eksport	304,6	423,4	139,0%	100,0
tovarlar	299,3	415,2	138,7	98,1
xizmatlar	5,3	8,2	153,2	1,9
Import	482,4	586,9	121,7 %	100,0
tovarlar	476,4	583,3	122,4	99,4
xizmatlar	6,0	3,6	59,5	0,6
Saldo	-177,8	-163,5	x	x

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rnlarda TIF TN) bilan birlashtirilgan, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rnlarda – XSST) ishlataladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'tasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSAAda eksport hajmi **423,4** mln. AQSh dollariga (**39,0** %ga ko'paydi) va import hajmi **586,9** mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati **121,7** %ga teng bo'ldi) yetdi. Hisobot davrida – **163,5** mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

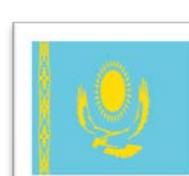
FARG'ONA VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-iyul, mln. AQSh dollari)

Xitoy Xalq
Respublikasi

Rossiya
Federatsiyasi

Qozog'iston

Qirg'iziston

Turkiya

Turkmaniston

Polsha

Koreya Respublikasi

Pokiston

Tojikiston

TSA – 255,6	TSA – 195,6	TSA – 163,2	TSA – 82,7	TSA – 66,7
Eksport – 64,9	Eksport – 116,0	Eksport – 29,3	Eksport – 55,1	Eksport – 39,2
Import – 190,6	Import – 79,6	Import – 133,9	Import – 27,6	Import – 27,5

TSA – 39,9	TSA – 22,3	TSA – 17,7	TSA – 16,2	TSA – 16,2
Eksport – 1,2	Eksport – 18,7	Eksport – 4,9	Eksport – 15,8	Eksport – 9,8
Import – 38,7	Import – 3,6	Import – 12,8	Import – 0,3	Import – 6,4

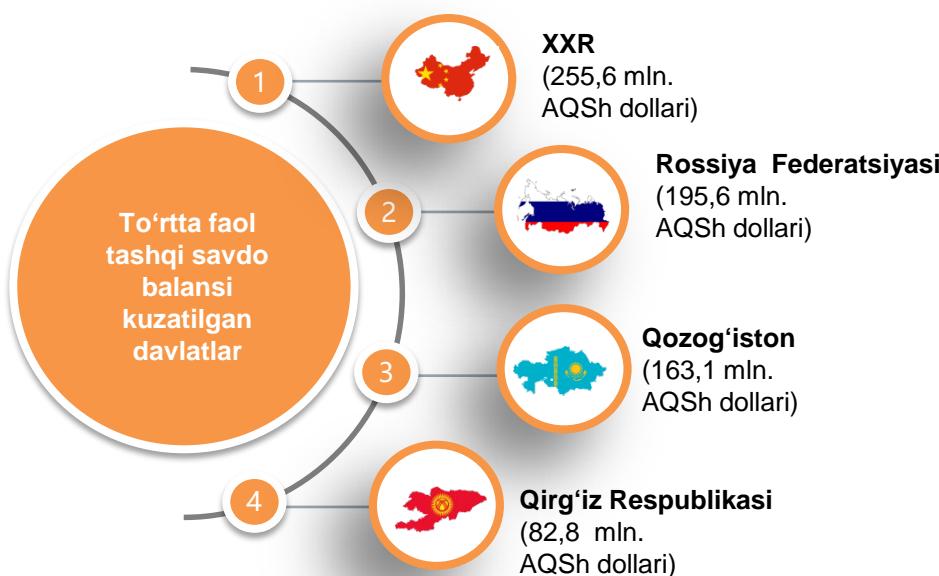
Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzlusiz ishlashini ta'minlash uchun viloyatda zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnni bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Pokiston, Qirg'iz Respublikasi, Tojikiston va Turkmaniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSAda eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston va Turkiya davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

20 TA YIRIK HAMKOR-DAVLATLAR ICHIDA TO'RTTA FAOL TASHQI SAVDO BALANSI KUZATILGAN DAVLATLAR (2021- yil yanvar-iyul)

Farg'ona, jahoning **79** ga yaqin mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (**25,3 %**), Rossiya Federatsiyasida (**19,4 %**), Qozog'istonda (**16,2 %**), Qirg'iz Respublikasi (**8,2 %**), Turkiya (**6,6 %**) va Turkmanistonda (**3,9 %**) qayd etilgan.

(2021- yil yanvar- iyul, mln. AQSh dollarri)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Xitoy Xalq Respublikasi	199,3	182,1	255,6
	<i>Eksport</i>	63,7	34,4	64,9
	<i>Import</i>	135,6	147,7	190,6
	Rossiya Federatsiyasi	160,0	181,3	195,6
	<i>Eksport</i>	78,5	87,5	116,0
	<i>Import</i>	81,7	93,8	79,6
	Qozog'iston	103,0	131,3	163,2
	<i>Eksport</i>	33,8	21,9	29,3
	<i>Import</i>	69,3	109,4	133,9
	Qirg'iz Respublikasi	93,5	86,9	82,8
	<i>Eksport</i>	69,9	21,9	39,2
	<i>Import</i>	35,2	18,5	27,6
	Turkiya	61,1	40,3	66,7
	<i>Eksport</i>	35,2	21,9	39,2
	<i>Import</i>	25,8	8,5	27,6
	Turkmaniston	3,2	15,5	39,9
	<i>Eksport</i>	0,7	3,4	1,2
	<i>Import</i>	2,5	12,0	38,7
	Polsha	15,8	13,2	22,3
	<i>Eksport</i>	11,0	12,7	18,7
	<i>Import</i>	4,8	0,5	3,6
	Koreya Respublikasi	17,7	16,1	17,7
	<i>Eksport</i>	3,7	4,5	4,9
	<i>Import</i>	13,9	11,7	12,8
	Pokiston	0,4	0,3	16,2
	<i>Eksport</i>	0,1	0,3	15,8
	<i>Import</i>	0,3	0,0	0,3
	Tojikiston	22,7	14,5	16,1
	<i>Eksport</i>	8,4	6,5	9,8
	<i>Import</i>	14,3	8,0	6,4

FARG'ONA VILOYATIINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (2021- yil yanvar-iyul, mln. AQSh dollar'i)

	Davlatlar	2019- y.	2020-y.	2021- y.
	Afg'oniston	4,2	8,6	15,7
	<i>Eksport</i>	4,2	8,6	15,7
	<i>Import</i>	0,0	0,0	0,0
	Germaniya	17,9	12,7	11,9
	<i>Eksport</i>	0,6	1,1	1,8
	<i>Import</i>	17,3	11,6	10,1
	Hindiston	2,3	3,9	9,0
	<i>Eksport</i>	0,0	1,2	0,3
	<i>Import</i>	2,3	2,7	8,6
	Misr	8,0	5,2	8,8
	<i>Eksport</i>	7,6	5,2	8,7
	<i>Import</i>	0,4	0,0	0,1
	Eron	2,9	1,0	7,0
	<i>Eksport</i>	0,6	0,1	4,6
	<i>Import</i>	2,3	0,9	2,4
	Italiya	3,2	5,0	6,3
	<i>Eksport</i>	0,5	0,1	1,3
	<i>Import</i>	2,8	4,9	5,0
	Ukraina	8,9	4,6	6,1
	<i>Eksport</i>	5,8	3,3	2,3
	<i>Import</i>	3,1	1,3	3,8
	Vyetnam	4,0	1,6	6,0
	<i>Eksport</i>	3,9	1,4	4,6
	<i>Import</i>	0,1	0,2	1,4
	Belarus	2,8	3,6	6,0
	<i>Eksport</i>	1,1	2,2	3,0
	<i>Import</i>	1,7	1,4	2,9
	Litva	6,9	4,6	4,9
	<i>Eksport</i>	0,2	0,6	0,8
	<i>Import</i>	6,7	4,0	4,1

FARG'ONA VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-iyul 2021- yil) *

	Mln. AQSh dollarri	O'sish sur'ati, % da
Farg'ona viloyati	1 010,3	128,4
Farg'ona sh.	157,0	108,0
Qo'qon	125,1	113,0
Quvasoy	60,4	145,2
Marg'ilon	38,4	125,3
<i>tumanlar</i>		
Oltiariq t.	59,1	108,0
Qo'shtepa	35,3	113,0
Bag'dod	9,0	145,2
Buvayda	9,8	125,3
Beshariq	14,9	205,6
Quva	23,4	127,0
Uchko'prik	83,9	119,0
Rishton	8,9	146,1
So'x	3,2	51,0
Toshloq	70,8	145,9
O'zbekiston	15,7	161,7
Farg'ona	21,9	163,5
Dang'ara	26,3	127,6
Furqat	2,9	251,4
Yozyovon	19,3	282,3

Eng yuqori ulush, (%da)

Qo'qon sh – 20,5%

Farg'ona sh – 15,9%

Toshloq t – 10,2%

Eng quyisi ulush, (%da)

So'x t – 0,2%

Furqat t – 0,7%

Buvayda t – 1,2%

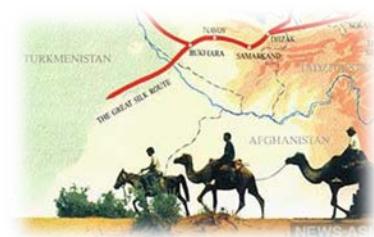

Farg'ona viloyatining tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlarga qaramay, 2021-yilning yanvar-iyul oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi **50,6** %ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020-yilga nisbatan **16,2** %ga ko'paydi.

FARG'ONA VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI

(2021- yil yanvar- iyul, mln. AQSh dollari, ulushi, %da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSAsi 2021- yilning yanvar-iyul oylarida 2020- yilga nisbatan **43,8** %ga ko'paydi va jami TSAdagi ulushi **49,4** %ni tashkil etdi.

FARG'ONA VILoyATInING MDH MAMLAkATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar- iyul, mln. AQSh dollari)

Rossiya Federatsiyasi
TSA – 195,6
Eksport – 116,0
Import – 79,6

Qozog'iston
TSA – 163,2
Eksport – 29,3
Import – 133,9

Qirg'iz Respublikasi
TSA – 82,7
Eksport – 55,1
Import – 27,6

Turkmaniston
TSA – 39,9
Eksport – 1,2
Import – 38,7

Tojikiston
TSA – 16,1
Eksport – 9,7
Import – 6,4

Ukraina
TSA – 6,1
Eksport – 2,3
Import – 3,8

Belarus Respublikasi
TSA – 6,0
Eksport – 3,0
Import – 3,0

Ozarbayjon
TSA – 0,7
Eksport – 0,5
Import – 0,2

Moldova Respublikasi
TSA – 1,0
Eksport – 0,9
Import – 0,1

Armaniston
TSA – 0,3
Eksport – 0,3
Import – 0

Farg'ona viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori hajmlari Rossiya Federatsiyasi (**19,4 %**), Qozog'iston (**16,2 %**), Qirg'iz Respublikasi (**8,2 %**), Turkmaniston (**3,9 %**) va Tojikiston (**1,6 %**) davlatlari bilan qayd etildi.

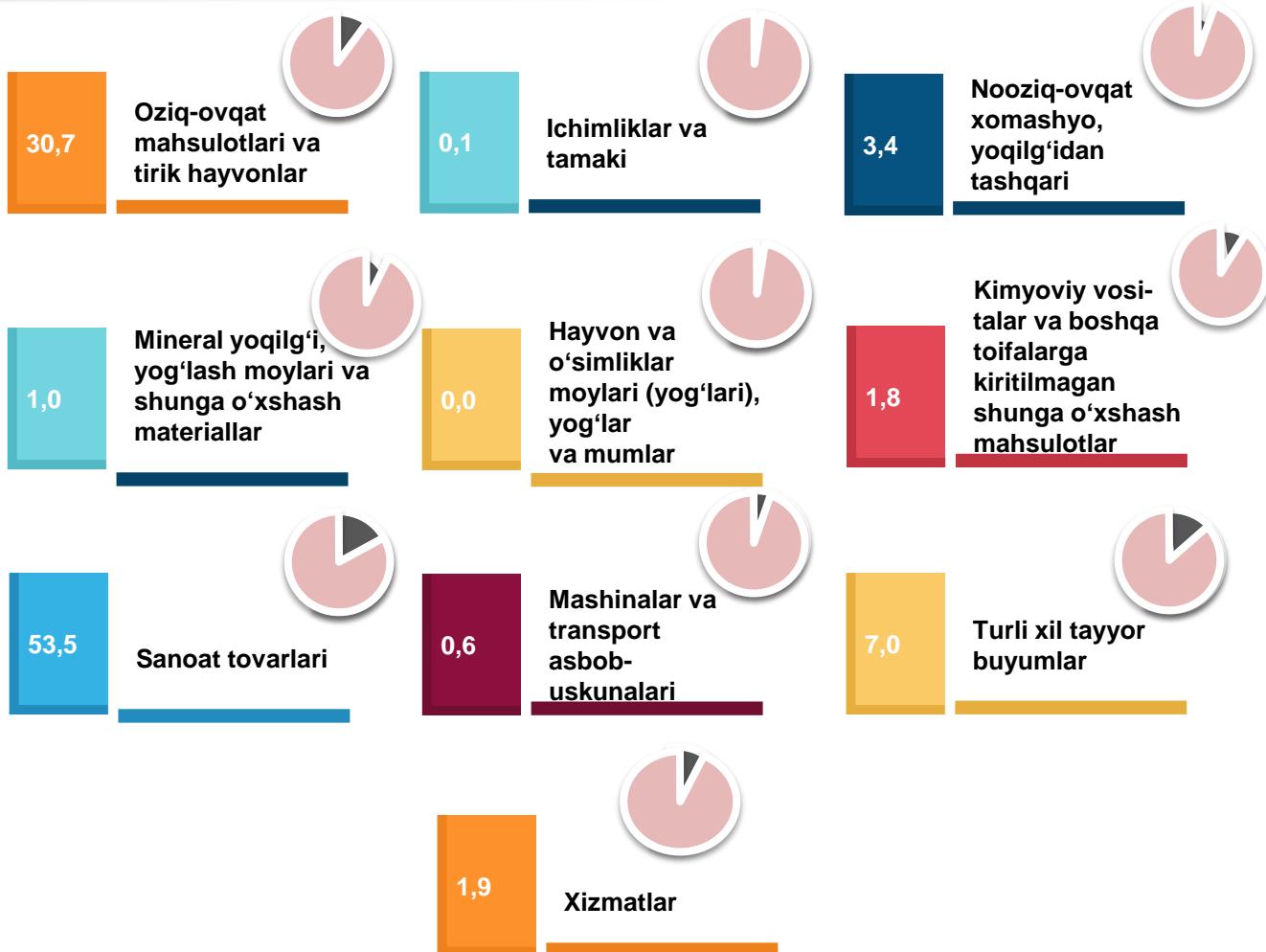

FARG'ONA VILOYATI EKSPORTI (2021- yil yanvar-iyul)

EXPORT

Joriy yilning yanvar-iyul oylarida viloyatning eksportyori soni **585** tani tashkil etib, ular tomonidan **423,4** mln. AQSh dollari qiymatidagi (2020- yilning mos davriga nisbatan **39,0** %ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2021-yil yanvar-iyul, ulushi, %da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi **91,2** %ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (**53,5** %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (**30,7** %) va turli xil tayyor buyumlar (**7,0** %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

FARG'ONA VILOYATI XSST BOYICHA EKSPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Min. AQSh dollarri		O'sish sur'ati, %da		Umumiy hajmga nisbatan. %da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami eksport	304,6	423,4	88,2	139,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	119,8	129,8	79,7	108,4	39,3	30,7
Ichimliklar va tamaki	0,2	0,2	544,2	109,3	0,1	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	27,9	14,4	209,7	51,7	9,2	3,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,8	4,2	28,9	111,5	1,2	1,0
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,6	0,0	198,5	3,2	0,2	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	7,8	7,8	769,5	100,2	2,6	1,8
Sanoat tovarlari	124,3	226,6	80,6	182,3	40,8	53,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini	0,6	2,6	157,7	410,4	0,2	0,6
Turli xil tayyor buyumlar	14,3	29,5	201,4	206,0	4,7	7,0
Xizmatlar	5,3	8,2	98,2	153,2	1,7	1,9

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul)

XSST bo'lumi nomi	Min. AQSh dollarri	2020- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	112,8	101,0
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	15,0	2,3 m.
Tirik hayvonlar, 03 bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	0,2	180,7
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1,4	2,3 m.
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	0,2	117,2
Tamaki va tamaki mahsulotlari		
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	8,3	142,8
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	1,6	10,0
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	1,1	175,4
Qog'oz massasi va makulatura	2,8	128,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	4,2	113,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	0,017	3,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Boshqa toifaga kiritilmagan kimyoviy mahsulotlar	1,0	159,6
Birlamchi shakldagi plastmassalar	0,1	75,6
O'g'itlar	5,8	92,7
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	0,2	182,4 M

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul)

XSST bo'limi nomi	Mln. AQSh dollarari	2020- yilga nisbatan, %da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xhash mahsulotlar	217,8	183,4
Boshqa toifaga kiritilmagan metelldan tayyorlangan mahsulotlar	0,6	62,9
Qog'oz va karton	0,7	2,3 m.
Ruda bo'Imagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	7,9	190,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini		
Avtomobillar	2,0	5,4 m.
Aniq sohalar uchun mashina va uskunalar	0,3	33,3 m.
Sanoat uchun maxsus bo'Imagan mashinalar va ularning detallari	0,2	112,1
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	20,6	2,4 m.
Har xil tayyor buyumlar	4,1	163,7
Poyabzal	4,1	126,8

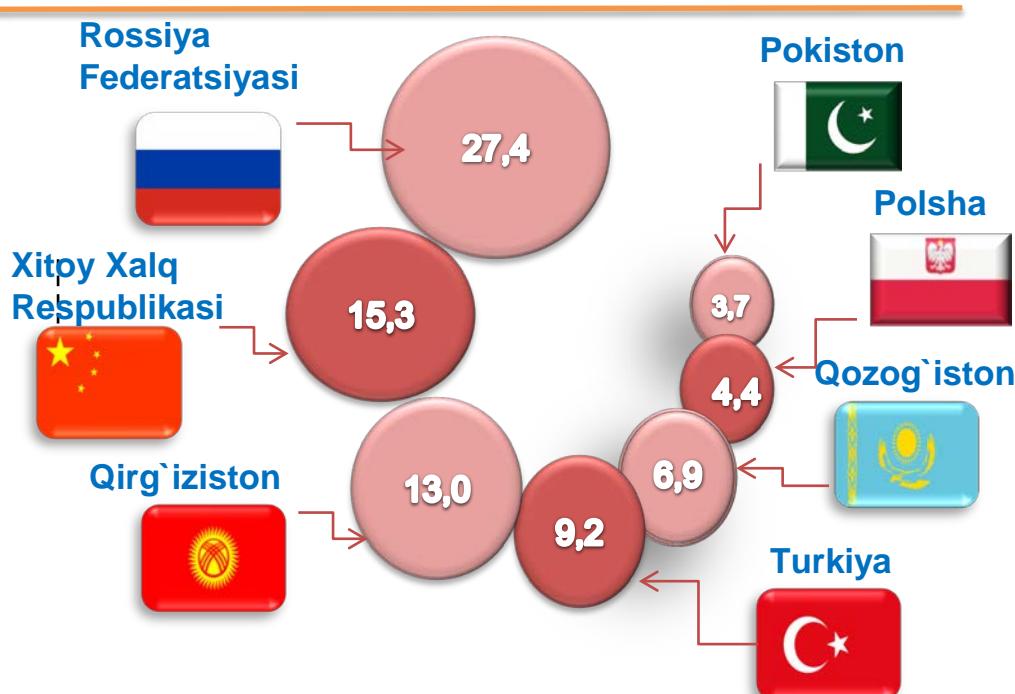

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(2021- yil yanvar-iyul, mln. AQSh dollari, ulushi, %da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariiga eksport hajmi kamaydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019-yilning yanvar-iyuliga **57,5** %dan 2021- yilning yanvar-iyuliga **61,5** %ga kamaydi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarining jami eksportdagi ulushi **48,4** %ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI
(2021- yil yanvar-iyul, %da)

2021- yilning yanvar-iyul oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Rossiya Federatsiyasi (eksport umumiy hajmining **27,4** %), Xitoy Xalq Respublikasi (**15,3** %), Qirg'iz Respublikasi (**13,0** %), Turkiya (**9,2** %), Qozog'iston (**6,9** %), Polsha (**4,4** %) va Pokiston (**3,7**%) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi **80,1** foizni tashkil etmoqda.

FARG'ONA VILOYATI ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORT HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (2021- yil yanvar- iyul, yillar kesimida)

Davlatlar	Mln. AQSh dollarri		O'sish sur'ati, %da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Rossiya Federatsiyasi	87,5	116,0	111,5	132,6	1	1
Xitoy Xalq Respublikasi	34,4	64,9	53,9	189,0	3	2
Qirg'iz Respublikasi	70,4	55,1	100,8	78,3	2	3
Turkiya	21,9	39,2	62,0	179,2	4	4
Qozog'iston	21,9	29,3	64,8	133,7	5	5
Polsha	12,7	18,7	115,3	148,1	6	6
Pokiston	0,3	15,8	188,8	62,9 m.	19	7
Afg'oniston	8,6	15,7	2,1 m	182,4	7	8
Tojikiston	6,5	9,8	77,9	149,6	8	9
Misr	5,2	8,7	68,3	168,4	9	10
Bangladesh	2,5	5,1	39,9	2,0 m	12	11
Koreya Respublikasi	4,5	4,9	119,4	108,9	10	12
Eron	0,1	4,6	18,2	41,4 m	20	13
Vyetnam	1,4	4,6	36,7	3,2 m.	14	14
Belgiya	0,8	4,2	57,0	5,7 m.	17	15
Belarus	2,2	3,0	198,0	140,2	13	16
Portugaliya	0,8	2,8	74,2	3,7 m.	16	17
Peru	0,4	2,3	100,0	5,4 m.	18	18
Ukraina	3,3	2,3	57,3	69,6	11	19
Germaniya	1,1	1,8	166,7	168,4	15	20

FARG'ONA VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2021- yil yanvar-iyul)

	Mln. AQSh dollarri	O'sish sur'ati, % da
Farg'ona viloyati	423,4	139,0
Farg'ona sh.	27,3	117,1
Qo'qon	88,5	153,4
Quvasoy	11,4	92,5
Marg'ilon	6,5	128,4
<i>tumanlar</i>		
Oltiariq t.	49,2	106,8
Qo'shtepa	24,1	249,2
Bag'dod	8,9	181,9
Buvayda	9,1	126,4
Beshariq	7,7	73,6
Quva	21,5	140,1
Uchko'prik	29,4	179,6
Rishton	11,1	142,6
So'x	1,0	68,5
Toshloq	83,3	139,0
O'zbekiston	8,6	175,8
Farg'ona	18,4	332,6
Dang'ara	7,9	100,2
Furqat	4,7	247,6
Yozyovon	4,1	78,5

Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollarri

Qo'qon sh – 88,5

Toshloq t – 83,3

Oltiariq t – 49,2

Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollarri

So'x t – 1,0

Yozyovon t – 4,1

Fyrqat t – 4,7

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Qo'qon shahar 20,9 % ulush bilan **88,5** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat eksporti tarkibida eng quyi ulushni So'x tumani **0,2** % ulush bilan 1,0 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Farg'ona meva-sabzavot sektori shahar va tumanlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoxda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan **113,4** mln. AQSh dollariga qiyamatiga teng **134,0** ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020-yilning mos davriga nisbatan **1,4** mln. AQSh dollarida o'sish kuzatilib, **1,3 %ga** o'sdi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, **18,7** mln. AQSh dollariga teng **46,9** ming tonna sabzavot, shuningdek, **85,2** mln. AQSh dollari qiymatidagi **72,3** ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2021- yil yanvar-iyul)

Meva va rezavorlar
85,2 ming. t
72,3 mln. AQSh. doll

Sabzavotlar
46,9 ming. t
18,7 mln.
AQSh.doll

Uzum
7,2 ming t
5,8 mln. AQSh. doll

Yer yong'oq
0,9 ming. t
1,0 mln. AQSh. doll

Qurutilgan uzum (mayiz)
0,6 ming. t
0,6 mln. AQSh. doll

Tarvuz va qovun
6,1 ming t
2,1 mln. AQSh. doll

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi, Ukraina hamda Pokiston davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi **26,8 %**ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2021- yil yanvar-iyul)

Davlatlar	ming tonna	mln. AQSh dollarisi	ulushi, %da *
Rossiya Federatsiyasi	58,5	54,0	47,6
Qirg'iz Respublikasi	25,6	33,5	29,5
Qozog'iston	45,2	21,7	19,1
Koreya Respublikasi	45,2	21,7	19,1
Ukraina	1,9	0,9	0,8
Pokiston	0,7	0,6	0,6
Boshqa davlatlar	4,9	1,8	1,5

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Rossiya Federatsiyasiga to'g'ri keladi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining **(47,6 %)**, bu Pokiston eksport hajmidan **5,2** baravar ko'pdir.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xomashyosi o'rniغا tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda **238,7** mln. AQSh dollarlik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiylashtirilgan eksportning **56,8** %ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan **84,0** %ga o'sdi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida paxtadan yigirilgan ip (**77,8** %), tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (**8,6** %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan **158** turdag'i to'qimachilik mahsulotlari dunyoning **46** ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI (2021- yil yanvar-iyul, mln. AQSh dollarari)

	2019 yil	2020 yil	2021 yil
Tovar nomi	156,3	129,7	238,7
Paxtadan yigirilgan ip	133,6	96,5	185,7
Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	3,7	8,5	20,6
Gilamlar	0,0	0,0	0,1
Naqshli mato	1,9	3,2	4,0
Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	1,9	2,3	3,1
Paxtadan gazlamalar	11,1	13,8	18,6
Ipak va ipak mahsulotlari	2,3	2,9	3,3
Paxta mahsulotlari	1,5	2,0	2,8
Boshqalar	0,4	0,4	0,5

DAVLATLAR KESIMIDA TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

(2021- yil yanvar-iyul, mln. AQSh dollar)

		2019- yil	2020- yil	2021- yil
	Xitoy Xalq Respublikasi	62,3	32,8	62,0
	Rossiya Federatsiyasi	33,3	32,0	52,5
	Turkiya	21,0	20,4	36,5
	Polsha	8,5	12,4	16,3
	Pokiston	0,0	0,1	15,0
	Misr	7,6	5,2	8,7
	Qirg'iz Respublikasi	0,9	3,0	7,1
	Bangladesh	6,3	2,5	5,1
	Eron	0,2	0,1	4,5
	Belgiya	0,9	0,8	3,7
	Portugaliya	1,0	0,7	2,8
	Respublika Koreya	3,3	2,8	2,7
	Peru	0,0	0,4	2,3
	Tojikiston	0,6	0,5	1,5
	Boshqa davlatlar	10,3	16,2	17,2

To'qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi Xitoy Xalq Respublikasi (62,0 mln. AQSh dollar – **26,0 %**) , Rossiya Federatsiyasi (**52,5**mln. AQSh dollar – **22,0 %**) va Turkiya (**36,5** mln. AQSh dollar – **15,3 %**) davlatlari hissasiga to'g'ri keldi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar- iyul, ulushi, %da)

Transport xizmatlari

87,2 %

Moliyaviy xizmatlar

7,8 %

Safarlar (turizm)

3,5 %

Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari

1,5 %

Xizmatlar eksporti hajmi **8,2** mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining **1,9** %ini tashkil etib, 2020- yilga nisbatan **53,2** %ga o'sganligi kuzatildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport (**87,2** %) va safarlar (turizm) (**3,5** %), telekommunikatsiya, kompyuter va axborot (**1,5** %) hamda moliyaviy xizmatlar (**7,8** %) hissasiga to'g'ri kelgan.

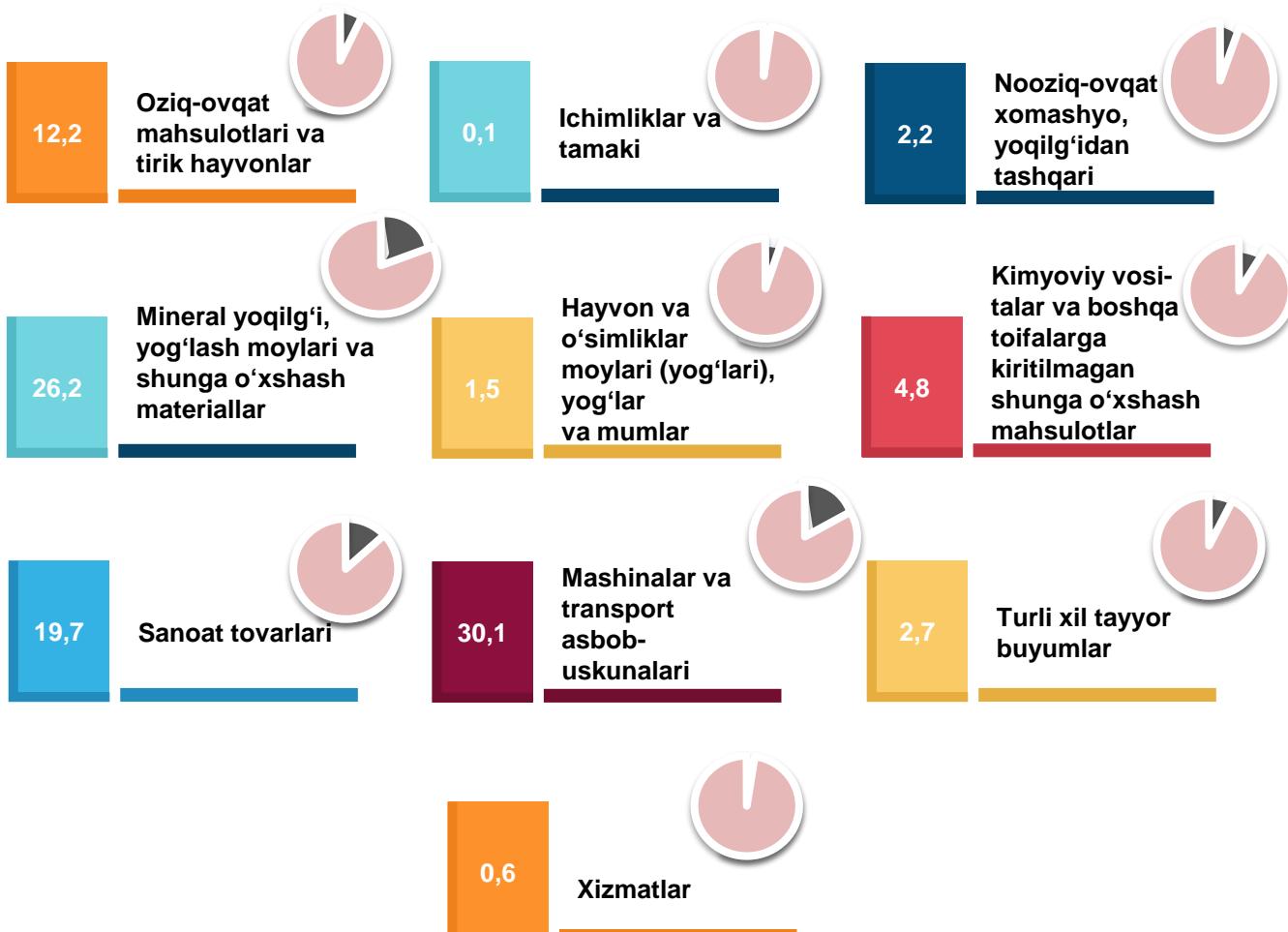

FARG'ONA VILOYATINING IMPORTI (2021- yil yanvar-iyul)

2021- yilning yanvar-iyul oylarida import hajmi **586,9** mln. AQSh dollarini va 2020- yilga nisbatan **21,7 %**ga o'sdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalarini (**30,1 %**), sanoat tovarlari (**19,7 %**) hamda mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar (**26,2 %**) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar- iyul, ulushi, %da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-iyulida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan **10,7** mln. AQSh dollariga ko'paydi va **583,3** mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa **3,6** mln. AQSh dollariga yetdi.

FARG'ONA VILOYATINING XSST BOYICHA IMPORT TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Min. AQSh dollarari		O'sish sur'ati, %da		Umumiy hajmga nisbatan. %da	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Jami import	482,4	586,9	108,6	121,7	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	58,3	71,6	145,9	122,9	12,1	12,2
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,2	0,0	1211,7	0,0	0,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	8,2	12,8	46,4	155,8	1,7	2,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	116,1	154,0	251,0	132,7	24,1	26,2
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	8,6	8,8	200,5	101,9	1,8	1,5
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	35,0	28,1	94,1	80,3	7,3	4,8
Sanoat tovarlari	79,6	115,4	62,2	145,0	16,5	19,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	157,5	176,5	104,3	112,0	32,7	30,1
Turli xil tayyor buyumlar	13,0	15,8	94,7	121,6	2,7	2,7
Xizmatlar	35,0	28,1	94,1	80,3	7,3	4,8

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul)

XSST bo'lumi nomi	Mln. AQSh dollar'i	2020-yilga nisbatan, %da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	43,5	118,0
Tirik xayvonlar, 03 bo'limga kiritilgan xayvonlardan tashqari	7,2	179,4
Xayvonlar uchun ozuqalar (maydalangan donlardan tashqari)	2,7	2,2 m.
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	5,0	122,5
Meva va sabzavotlar	10,5	100,0
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	0,2	12,1 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	5,8	133,6
Moy olinadigan urug'lar va mevalar	1,6	3,1 m.
O'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo	3,5	2,8 m.
Kauchuk	0,8	84,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	146,3	131,1
Ko'mir, koks va briketlar	7,7	170,2
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	8,8	101,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	3,7	42,1
Birlamchi shakldagi plastmassalar	8,2	125,2
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	5,1	123,7
Bo'yoqlar	4,1	135,8
Noorganik kimyoviy vositalar	5,0	135,8

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yil yanvar-iyul)

XSST bo'limi nomi	Mln. AQSh dollarri	2020- yilga nisbatan, %da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	27,6	116,5
Metalldan tayyorlangan buyumlar	15,0	198,2
Ruda bo'limgan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	20,9	120,9
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xhash mahsulotlar	22,9	2,8 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini		
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	71,5	87,6
Sanoat uchun maxsus bo'limgan mashinalar va ularning detallari	52,5	106,6
Elektr apparatlar va asbob uskunalar	17,2	2,3 m.
Avtomobillar, asosan yo'lovchilarni tashish uchun mo'ljallangan avtoulovlar (10 va undan ortiq kishini tashishga mo'ljallangan transport vositalaridan tashqari)	15,9	138,2
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	5,8	2,4 m.
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	3,9	48,4
Har xil tayyor buyumlar	3,0	2,4 m.
Mebel va uning qismlari	0,7	3,3 m.
Poyafzal	0,6	149,5

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushi 49,9:50,1 nisbatni tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

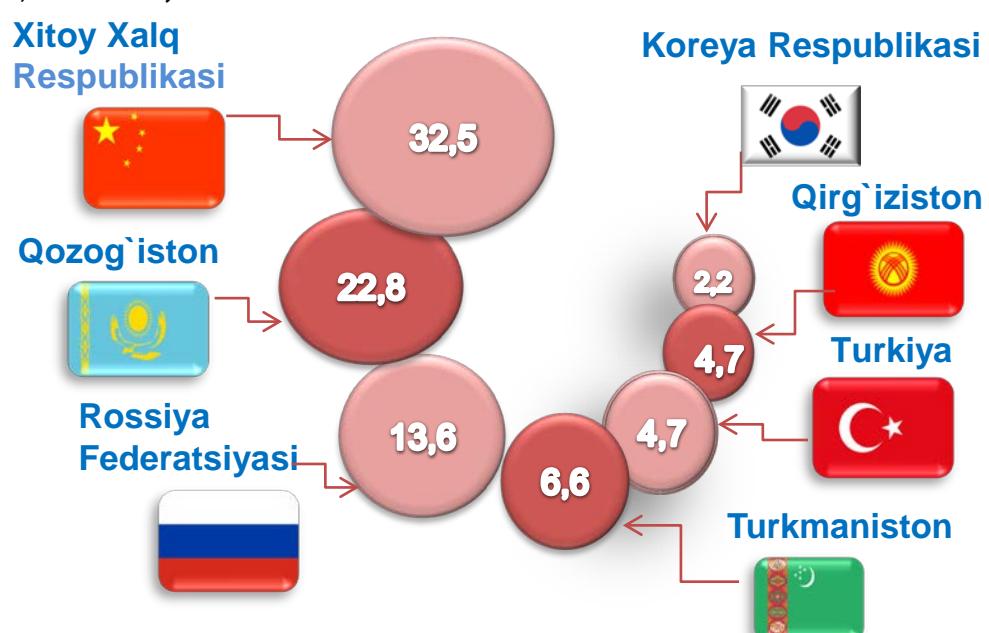
(2021- yil yanvar- iyul, mln. AQSh dollari, ulushi, %da)

2021- yilning yanvar-iyul oylari yakuni bo'yicha Farg'ona viloyati tomonidan 64 davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Turkmaniston, Qirg'iziston Turkiya va Koreya Respublikasi jami importning 87,0 % ulushini tashkil qildi, bu 510,8 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNI NG ULUSHI
(2021- yil yanvar-iyul %da)

FARG'ONA VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARIGA AMALGA OSHIRGAN IMPORT HAJMLARI

Davlatlar	Mln. AQSh dollarri		O'sish sur'ati, %da		O'rni	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Xitoy Xalq Respublikasi	147,7	190,6	108,9	129,1	1	1
Qozog'iston	109,4	133,9	158,0	122,4	2	2
Rossiya Federatsiyasi	93,8	79,6	114,7	84,9	3	3
Turkmaniston	12,0	38,7	4,8 m.	3,2 m.	8	4
Qirg'iz Respublikasi	16,5	27,6	69,9	167,7	4	5
Turkiya	18,5	27,6	71,6	149,2	5	6
Koreya Respublikasi	11,7	12,8	83,8	109,8	6	7
Germaniya	11,6	10,1	67,1	86,7	7	8
Hindiston	2,7	8,6	115,7	3,2 m.	12	9
Tojikiston	8,0	6,4	55,8	79,3	9	10
Italiya	4,9	5,0	174,4	102,3	10	11
Litva	4,0	4,1	59,6	103,2	11	12
Ukraina	1,3	3,8	41,6	2,9 m.	17	13
Shveytsariya	2,0	3,8	129,5	185,5	14	14
Polsha	0,5	3,6	10,9	6,8 m.	19	15
Cheh Respublikasi	1,5	3,5	3,7 m.	2,3 m.	15	16
Tayvan	0,0	3,1	0,5	347 m.	20	17
Belarus	1,4	2,9	81,2	208,7	16	18
Ekvador	2,1	2,8	177,8	132,9	13	19
Eron	0,9	2,4	39,8	2,6 m.	18	20

FARG'ONA VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2021- yil yanvar-iyul)

	Mln. AQSh dollarri	O'sish sur'ati, % da
Farg'ona viloyati	586,9	121,7
Farg'ona sh.	133,0	99,5
Qo'qon	118,3	175,6
Quvasoy	19,5	40,5
Marg'ilon	40,3	120,5
<i>tumanlar</i>		
Oltiariq t.	14,6	112,1
Qo'shtepa	15,7	61,5
Bag'dod	4,1	101,4
Buvayda	3,1	122,2
Beshariq	23,0	519,7
Quva	8,2	101,9
Uchko'prik	70,5	104,3
Rishton	1,9	170,5
So'x	0,6	35,2
Toshloq	20,0	183,8
O'zbekiston	16,8	155,3
Farg'ona	17,5	106,7
Dang'ara	25,6	139,4
Furqat	2,7	258,5
Yozyovon	50,5	357,2

Eng yuqori hajm,
mln. AQSh dollarri

Farg'ona sh – 133,0

Qo'qon sh – 118,3

Uchko'prik t – 70,5

Eng quyi hajm,
mln. AQSh dollarri

So'x t – 0,6

Rishton t – 1,9

Furqat t – 2,7

Viloyat importida tarkibida eng yuqori ulushni Farg'ona shahar 22,7 % ulush bilan **133,0** mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat importida tarkibida eng quyi ulushni So'x tumani **0,1** % ulush bilan 0,6 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

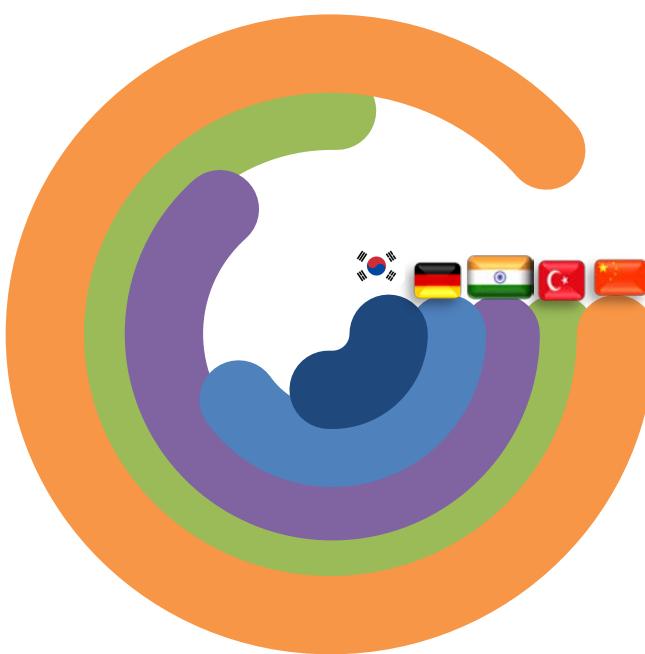
MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

2021- yil yanvar-iyul oylarida import tarkibida mashinalar va transport- asbob uskunalar hajmi **176,5** million AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **12,0 %**ga o'sdi va importning umumiy hajmidagi ulushi **30,1 %**ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunalar asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma'lumotdan ko'rish mumkin.

MASHINA VA ASBOB-USKUNALAR IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021-yil yanvar-iyul)

XXR	63,2%
111,7 mln. AQSh. doll	
Turkiya	9,4 %
16,6 mln. AQSh.doll	
Hindiston	3,4 %
7,0 mln. AQSh. doll	
Germaniya	3,8 %
6,6 mln. AQSh. doll	
Koreya Respublikasi	3,0 %
5,4 mln. AQSh. doll	

Mashina va transport uskunalar importi hajmining o'sishiga, avtomobillar (38,0 foizga), sanoat uchun maxsus bo'limgan mashinalar va asbob-uskunalar (6,6 foizga), elektr mashinalari, apparatlar va asboblar (2,5 m), boshqa transport uskunalar (5,1 m.) energogenerator asbob va uskunalar (95,9 foizga) importi o'sishiga bevosita ta'sir qilgan.

SANOAT TOVARLARI IMPORTI

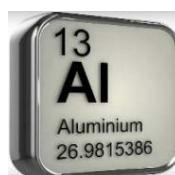

2021- yil yanvar-iyul oylarida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi **115,4** million AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **45,0** % ga o'sdi va importning umumiy hajmidagi ulushi **19,7** % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-iyul)

Xitoy Xalq Respublikasi
49,3 mln. AQSh dollari
ulushi – 44,4 %

Rossiya Federatsiyasi
26,5 mln. AQSh dollari
ulushi – 23,9 %

Qirg'iziston
11,5 mln. AQSh dollari
ulushi – 10,4 %

Tojikiston
6,0 mln. AQSh dollari
ulushi – 5,4 %

Qozog'iston
4,3 mln. AQSh dollari
ulushi – 3,9 %

Sanoat tovarlari importi asosan to'qimachilik, yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar (**22,9** mln. AQSh dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (**15,0** mln. AQSh dollari), ruda bo'limgan qazilmalardan tayyorlangan buyumlar (**20,9** mln. AQSh dollari), cho'yan va po'lat (**27,6** mln. AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.

OZIQ OVQAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2021- yil yanvar-iyul oylarida import tarkibida oziq-ovqat tovarlari hajmi **71,6** million AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan **22,9 %** ga o'sdi va importning umumiy hajmidagi ulushi **12,2 %** ga yetdi.

OZIQ OVQAT MAHSULOTLARINI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2021- yil yanvar-iyul)

Qozog'iston
45,0 mln. AQSh dollari
ulushi – 62,9 %

**Xitoy Xalq
Respublikasi**
5,6 mln. AQSh dollari
ulushi – 7,8 %

Qirg'iziston
3,3 mln. AQSh dollari
ulushi – 4,6 %

Ekvador
2,8 mln. AQSh dollari
ulushi – 3,9 %

Rossiya Federatsiyasi
1,7 mln. AQSh dollari
ulushi – 2,3 %

Oziq ovqat importi asosan donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar (**43,5** mln. AQSh dollari), meva va sabzavotlar (**10,5** mln. AQSh dollari), tirik hayvonlar (**7,2** mln. AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**
Tel.: (73) 241-97-68

